

Plenum

Torsdag 9.3.2017 kl. 15.58—19.23

2.2. Muntlig fråga om de studerandes bostadsbidrag (Ozan Yanar gröna)

Muntligt spörsmål MFT 23/2017 rd

Muntlig frågestund

Talman Maria Lohela: Nästa fråga, ledamot Yanar.

Debatt

16.24 **Ozan Yanar vihr:** Arvoisa rouva puhemies! Vielä kaksi vuotta sitten ennen eduskuntaan pääsyä olin vähävarainen opiskelija, joka sinnitteli noin 400 euron opintotuella. En olisi ikinä uskonut, että hallitus leikkaisi jo hyvin pienestä opintorahasta neljänneksen tällä kaudella puhumattakaan valtavista koulutusleikkauksista. Ja leikkauksille ei näy loppua.

Viime viikolla valtiovarainministeriön alla kannustinloukkuja selvittänyt työryhmä julkaisi raportin. Raportissa on harkittu asumistukeen mallia, jossa opintolaina laskettaisiin opiskelijan tuloksi riippumatta siitä, nostaako opiskelija lainaa vai ei. Tämä ajaa opiskelijat pakkolainanottoon ja heikentää asumistukea opiskelijajärjestöjen mukaan 80—200 euroa kuukaudessa. Arvoisa opetusministeri: Aikooko hallitus toistaa koulutuspetoksensa? Aikovatko kuntavaaleissa hallituspuolueet ja puolueenne kokoomus taas väittää olevansa opiskelijoiden puolella, [Eero Heinäluoma: Väittää jo!] mutta heti vaalien jälkeen puoliväliriihessä tuodaan opiskelijoiden asumistukeen lisäleikkauksia?

Puhemies Maria Lohela: Ministeri Rehula vastaa.

16.25 **Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Eikö ole hyvä, että tuodaan esiin sosiaaliturvajärjestelmään, verotukseen, eri etuuksiin liittyviä ongelmia, yhteensovittamiseen liittyviä asioita, jotka eivät esimerkiksi kannusta työntekoon tai jotka eivät esimerkiksi kannusta opiskelemiseen?

Toisekseen siihen, miten jatkossa opintotuki, -laina ja asumistuki yhteensovitetaan, on vielä pitkä matka ennen kuin meillä on minkäänlaisia esityksiä siitä, mitä mahdollisesti tapahtuu. Nyt, arvoisa edustaja, te kerotte totuutena sellaista, joka on vasta työryhmätyön asia. Ja tässä kohdassa myös opiskelijajärjestöjen palaute on varmuudella se, jota otetaan vastaan, niin kuin otettiin viime vuoden puolella, kun opiskelijoitten asumistuki siirrettiin yleisen asumistuen piiriin.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tästä aiheesta, ilmoittautumaan. — Edustaja Yanar.

Punkt i protokollet PR 20/2017 rd

16.26 Ozan Yanar vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Opiskelijaliike puolusti opiskelijoiden siirtämistä yleisen asumistuen alle, ja tavoitteena oli, että näin useimmat opiskelijat saisivat pienen mutta pitkään kaivatun helpotuksen taloudelliseen tilanteeseensa. Tämä oli erityisen tarpeen, kun opiskelijoilta oli leikattu jo niin paljon. Nyt tämäkin pieni kädenojennus vaikuttaa ansalta suunniteltujen uusien leikkausten jälkeen. Hallitus siis taas pohtii opiskelijoille satojen eurojen lisäleikkauksia. Ja minä tiedän, että opiskelijat seuraavat hallituksen toimia erityisen tarkasti tällä hetkellä, luottamusta ei hirveästi ole. [Sari Sarkomaa: Senkö vihreät määrittelee?] Siksi kysynkin, arvoisa opetusministeri, tällä kertaa: nyt kun tämä pieni myönteinen ele opiskelijoiden taloudellisen aseman parantamiseksi on paljastunut ansaksi, eikö teillä ole mitään ehdotusta tiedossa, joka oikeasti parantaisi opiskelijoiden toimeentuloa? [Ben Zyskowicz: Mites ois toi työllisyyden lisääminen?]

16.27 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro):

Arvoisa puhemies! Hallitus ei tässä kaavaile mitään, vaan kyse on työryhmästä, joka on pohtinut Suomessa työelämän kannustinloukkuja eli tilanteita, joissa ei kannata ottaa työtä vastaan. Ja se hän on tietysti yhteiskunnan kannalta aivan kestävä tilanne, että meillä on sellaisia tilanteita, joissa ihmisen ei kannata ottaa työtä vastaan. Työryhmä on käynyt läpi hyvin laajalla pensselillä erilaisia keinoja ja toimittanut niitä eteenpäin, mutta kyse ei ole siis hallituksen esityksestä.

Meillä on erittäin hyvä vuoropuhelu, ainakin oman kokemuksen mukaan, ollut opiskelijaliikkeen kanssa. Tietenkään ei aina olla samaa mieltä ja taloustilanne on tiukka, mutta vuoropuhelu on ollut erinomaisen hyvää ja haluamme sitä myöskin jatkaa. Ja korostan, että tällaista hallituksen esitystä ei ole.

Puhemies Maria Lohela: Vielä ministeri Rehula.

16.28 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Yanar: se on olemassa olevaa lainsäädäntöä ja käytäntöä, että erityisesti kaikki pienituloisimmat opiskelijat ovat saaneet asumistukeensa lisäeuroja. Ei tämä muutu miksiäkään ankaksi eikä sammakoksi eikä miksiäkään muuksikaan. Se on eduskunnan hyväksymä laki, jolla kaikkein pienituloisimpien opiskelijoitten taloudellista tilannetta parannettiin.

16.28 Ville Niinistö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen ja erityisesti opetusministerin puheet ovat kyllä syvimmän neuvostorealistisen historiankirjoituksen oppien mukaisia. Haluan hiukan muistuttaa teitä siitä, että tämä hallitus on leikannut varhaiskasvatuksesta sillä, että ensin halusitte korottaa maksuja. Kun oppositio ja ihmiset nostivat siitä metakan, te veditte sen pois ja jätitte sen osuuden, aivan oikein, missä yksinhuoltajien maksuja alennettiin. Se oli hyvä, että se jäi, mutta te halusitte nostaa maksuja. Te olette myös rajoittaneet päivähoito-oikeutta, te olette kasvattaneet ryhmäkokoja ja nyt opiskelijoiden osalta olette elokuun alussa leikkaamassa 86 euroa kuukaudessa korkeakouluopiskelijoiden opintorahasta. Tämä on fakta ja sitä ei brezhnevilaaninen historiankirjoitus muuksi muuta.

Punkt i protokollet PR 20/2017 rd

Nyt kun puhutaan yleisestä asumistuesta, niin se ei ole mikään kannustinloukku, että opiskelijan kannattaa keskittyä opiskelemaan. Se on hänen työtään. Me haluamme, että he pystyvät täysipäiväisesti keskittymään opiskelemaan, emme sitä, että heitä yritetään ohjata työelämään opiskelun sijaan. Miten takaatte täysipäiväisen opiskelun edellytykset ilman pakkoa ottaa lainaa?

16.29 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Ollaan vain tilanteessa, missä on esitys työryhmältä. Hallitus ei ole sitä keskuudessaan vielä kertaakaan käsitellyt. Ja toiseksi, jos ykköstavoite on se, että kokopäiväinen opiskeleminen tässä maassa on mahdollista, siihen liittyvät asumisen mahdollisuudet, siihen liittyy se, että sillä euromäärällä, joka opiskelijalla on arjessaan käytettävissä, pärjää. Asumistukijärjestelmään mahdollisesti tehtävät muutokset ovat kyllä pitkässä puussa, tilanteessa, jossa hallitus ei ole vielä edes aloittanut tuon työryhmätyön käsittelyä.

16.30 Sanna Lauslahti kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edessämme on tietenkin vain työryhmän esitys, ja siltä osin voi todeta, että minkäänlaista hallituksen esitystä ei ole vielä edes toivon mukaan tulossa. [Paavo Arhinmäki: Ei ole vielä] Siltä osin voi todeta, että kyllä meidän opiskelijat ovat kortensa kantaneet kekkoon monellakin tavalla. Opintososiaalisia etuuksia on leikattu aika kovallakin kädellä. Lisäksi meillä on leikattu meidän korkeakouluistamme, ammattikouluistamme ja niin edelleen. Siltä osin voi sanoa, että nyt ollaan semmoisessa paikassa, että enempää ei pidä tehdä. Tässä kohdin kysynkin varapääministeriltä: pidätkö te näpit irti opiskelijoiden eduista? [Vasemmalta: Hyvä kysymys!]

16.31 Ulkoasiainministeri Timo Soini (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On virkistävää saada hallituspuolueelta tällainen kysymys, ja se kannustaa minua pääsemään tästä loukusta.

Tällä hetkellä hallituksella ei ole mitään suunnitelmia puoliväliriiheen tehdä lisäleikkauksia. [Paavo Arhinmäki: Joku puolue niitä ajaa!] Kun sitten ajatellaan, mitkä asiat ovat myös koskeneet opiskelijoita ja heidän etujaan, niin ikävä kyllä viimeisellä hallituskaudella leikattiin rajusti kuntien valtionosuuksia, [Eva Biaudet: Vastaa tästä tilanteesta!] mikä on heijastunut epämiellyttävällä tavalla tietysti myös opiskelijoiden elämään. Tämän hallituksen aikana kuntatalous on huomattavasti parantunut.

16.32 Li Andersson vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten edustaja Lauslahti tässä hyvin toi esille, niin hallitus ei ole leikannut ainoastaan koulutuksen rahoituksesta hyvin merkittävästi vaan myöskin suoraan opiskelijoiden, Suomen pienituloisimman väestöryhmän, toimeentulosta, mikä on heikentänyt ennen kaikkea perheellisten opiskelijoiden asemaa.

Opiskelijaliikkeissä oli isoja huolia kahdesta syystä liittyen tähän opiskelijoiden siirtämiseen yleisen asumistuen piiriin.

Ensinnäkin se jätti noin 40 000 opiskelijaa kokonaan ilman asumisen tukea. Onko hallitus seurannut tätä tilannetta näiden opiskelijoiden osalta ja miten he tulevat pärjäämään ilman tätä tukea jatkossa?

Punkt i protokollet PR 20/2017 rd

Toinen huolenaihe liittyy perheellisten opiskelijoiden asemaan. Pääministerin sijainenhan on ollut hyvin huolissaan nuorista lapsiperheistä. Ja siitä syystä haluan kysyä: onko hallitus tuomassa esityksen huoltajakorotuksesta ensi kevään puoliväliriihessä?

16.33 Ulkoasiainministeri Timo Soini (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tällä hetkellä hallitus valmistautuu puoliväliriiheen eikä ole sen paremmin vielä esityksiä kuin kantojakaan. Mutta on erittäin hyvä, että opiskelijaliike, vapaa kansalaistoiminta, ihmiset tuovat niitä huolia ja viestejä hallituksen tietoon.

Onneksi tämän hallituksen toimesta työllisyys on alkanut paranemaan, talouskasvu on lähtenyt liikkeelle. Ja tämä on, edustaja Gustafsson, aivan erilaista politiikkaa kuin te teitte viime hallituksen aikana, jolloin työttömyys paheni 100 000:lla ja talouskasvua ei ollut.

Totta kai, edustaja Andersson, tämä on tärkeä asia, ja hallitus ottaa tämän totta kai vakavasti, koska kyllä me ymmärrämme opiskelijoiden asiaa, aika moni meistä ministereistä on itsekin ollut opiskelija joskus. [Li Andersson: Tuleeko esitys?]

Frågan slutbehandlad.